

Podsumowanie ankiet KONGRES

**KTW_
GZM_
2029**

W marcu 2023 zrealizowano ankiety dotyczące potrzeb, oczekiwań i bolączek lokalnego sektora kultury oraz twórców.

Jedna wersja ankiety była skierowana do organizatorów działających w sektorze, druga – do artystów, twórców (profesjonalnych i nieprofesjonalnych).

Niniejszy dokument podsumowuje w skrótowy sposób wyniki badań. W badaniu wzięło udział odpowiednio: 253 osoby (ankieta dla organizatorów/pracowników instytucji kultury i podmiotów pozainstytucjonalnych) i 65 osób (ankieta dla twórców i artystów). Jednocześnie należy mieć świadomość, że role w sektorze kultury często się przenikają i wśród organizatorów i realizatorów działań kulturalnych nie brakuje twórców, a twórcy niejednokrotnie na co dzień prowadzą działania z zakresu organizacji i zarządzania kulturą. Podsumowanie prezentuje najczęściej pojawiające się odpowiedzi ankietowanych.

część 1.

Bolączki

Ankieta pokazała istotne tematy i ważne kwestie dla sektora. Pierwsze z pytań dotyczyło bolączek sektora kultury. Badani spośród wymienionych bolączek mogli wybrać te, które wg nich są najbardziej znaczące i których doświadczają w największym stopniu. Poniżej trzy najczęściej wybierane odpowiedzi.

Ankietowani (sektor kultury – organizatorzy) w zdecydowanej większości wymieniali: niewystarczające płace (199 wskazań), zbyt małe środki na realizowane zadania (149 wskazań) oraz zależność od polityki i władz (130 wskazań).

Odpowiedzi artystów i twórców były podobne – niewystarczające płace (40 wskazań), brak przekonania społecznego, że sztuka/kultura jest ważna (31 wskazań), zbyt małe środki na realizowane zadania (23 wskazania).

Poprawa

Możliwość poprawy sytuacji sektora kulturalnicy widzą (najczęściej) w zwiększeniu finansowania podmiotów sektora kultury (202 wskazania), zwiększeniu ich autonomii (129 wskazań) oraz w realizacji długotrwałych programów, a nie chwilowych projektów (125 wskazań).

Twórcy widzą szansę poprawy w możliwości utrzymania się z działalności artystycznej bez konieczności szukania dodatkowych zajęć (40 wskazań), w zwiększeniu finansowania artystów i podmiotów sektora kultury (36 wskazań) i w zwiększeniu świadomości społecznej, że działalność artystyczna to praca, a nie hobby (36 wskazań).

Miejsca

Ankietowani zostali zapytani o miejsca, które tworzą najbardziej wartościowe działania kulturalne. Wymieniali bardzo różnorodne placówki – zarówno podając konkretne lokalizacje, jak i typy miejsc/instytucji. W odpowiedziach pojawiały się duże i mniejsze ośrodki, instytucje oraz podmioty prywatne i niezależnie funkcjonujące. Całość odpowiedzi można przeglądać pod [linkiem](#).

Tematy

Jako istotne tematy, które są aktualnie ważne dla sektora, kulturalnicy wymieniają najczęściej: finansowanie kultury (184 wskazania), programowanie oferty w odpowiedzi na potrzeby (151 wskazań), rolę kultury w budowaniu wspólnoty (127 wskazań) i prowadzenie mądrych działań dostępnościowych (93 wskazania). Ponadto kwestie związane z audience development i tworzeniem oferty dla odbiorców (różnego typu) pojawiały się także w proponowanych podpowiedziach (odpowieź – inne, jakie?).

Twórcy w tym pytaniu podkreślali kwestie finansowania działalności (42 wskazania), docierania do odbiorców – promocja, działania marketingowe (35 wskazań) oraz systemowe wsparcie twórców (ubezpieczenia, opieka itp. – 35 wskazań), a także budowanie publiczności (27 wskazań).

Zadowolenie z pracy

Pytani o to, co podniosłoby zadowolenie z wykonywanej pracy, kulturalnicy odpowiadają, wybierając najczęściej dwie odpowiedzi: nagrody materialne za realizację konkretnych działań (184 wskazania) oraz zainteresowanie publiczności (pozytywny odbiór działań – 179 wskazań). Trzecią najczęściej wskazaną odpowiedzią było: publicity, rozgłos medialny dotyczący prowadzonych działań (95 wskazań).

Odpowiedzi twórców różniły się nieznacznie. Najczęściej wskazywali oni zainteresowanie publiczności, pozytywny odbiór prowadzonych działań (45 wskazań), na drugim miejscu publicity, rozgłos medialny (32 wskazania) oraz nagrody materialne (26 wskazań).

Działania dla sektora

Kolejne pytanie dotyczyło potrzeb środowiska twórców i organizatorów jeśli chodzi o zorganizowane wydarzenia dla sektora.

Organizatorzy, szeroko rozumiany sektor kultury jako najbardziej potrzebne wśród działań zaznaczał: szkolenia dla sektora w celu omówienia konkretnych tematów (156 wskazań), otwarte spotkania w celu omówienia konkretnych tematów (143 wskazania) oraz spotkania w gronie specjalistów z danej dziedziny (128 wskazań). Ze zdecydowanie mniejszą ilością wskazań były odpowiedzi: nagrody za najciekawsze/najlepsze działania kulturalne (86 wskazań) oraz regularne konferencje praktyków (77 wskazań).

Wśród odpowiedzi twórców nie było jednoznacznej dominacji dwóch czy trzech opcji, głosy rozkładały się na: szkolenia dla sektora w celu omówienia konkretnych tematów (28 wskazań), otwarte spotkania w celu omówienia konkretnych tematów (28 wskazań). Podobną liczbę zaznaczeń miały także: spotkania w gronie twórców z konkretnej dziedziny sztuki (26 wskazań), regularne spotkania/forum wymiany myśli i praktyk (25 wskazań) oraz nagrody za najciekawsze projekty (22 wskazania) i wykłady/prelekcje dla twórców (20 wskazań).

Funkcja instytucji kultury

Jako najważniejsze funkcje instytucji kultury przedstawiciele sektora wybierali kolejno: budowanie i rozwijanie kompetencji kulturowych odbiorców (174 wskazania). Była to odpowiedź, która pojawiała się znacząco najczęściej. Ponadto badani wskazywali także troskę o dziedzictwo kulturowe (106 wskazań), budowanie poczucia wspólnoty (96 wskazań), prowadzenie działań edukacyjnych (95 wskazań).

Odpowiedzi twórców i artystów były w części podobne – zaznaczali oni, że funkcją instytucji jest: budowanie i rozwijanie kompetencji kulturowych odbiorców (44 wskazania), wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego (31 wskazań), wspieranie i promowanie profesjonalnych artystów (22 wskazania) oraz troska o dziedzictwo kulturowe i budowanie wspólnoty (obie odpowiedzi po 19 wskazań).

Wsparcie dla twórców

W ankiecie dla twórców pojawiło się dodatkowe pytanie dotyczące oczekiwanego wsparcia twórców ze strony sektora publicznego – instytucji i urzędów. Wśród odpowiedzi wskazywano: wsparcie materialne – stypendia, zlecenia, wynagrodzenie za realizowane działania (37 wskazań), wsparcie niematerialne – organizacyjne i promocyjne (28 wskazań), wsparcie niematerialne – np. pomieszczenia/warsztat na prowadzenie działań (25 wskazań). Mniejszą liczbę wskazań miały odpowiedzi dotyczące wsparcia niematerialnego – konsultacje eksperckie, pomoc w pozyskiwaniu grantów (20 wskazań), udostępnianie miejsca czy sprzętu niezbędnego do prezentacji twórczości (18 wskazań) i wsparcie materialne – nagrody za dokonania (13 wskazań).

część 2. Potrzeby rozwojowe i szkoleniowe

Wiedza i umiejętności

W drugiej części ankiety respondenci zostali zapytani o własne potrzeby szkoleniowe i rozwojowe. Pytanie miało charakter otwarty. Respondenci mieli dokończyć zdania:

- a. chciałbym/chciałabym wiedzieć więcej o...
- b. chciałbym/chciałabym nauczyć się jak...

Udzielane odpowiedzi były różnorodne, niemniej ich lektura pozwala wyodrębnić pewne tendencje. Pełna lista odpowiedzi znajduje się pod [linkiem](#). Wśród sektora kultury (organizatorów) – szczególnie często pojawiały się odpowiedzi dotyczące:

- różnych form finansowania sektora – sponsoring, pisanie grantów, crowdfunding
- tworzenia oferty w odpowiedzi na potrzeby odbiorców oraz badania potrzeb społeczności
- audience development
- jak prowadzić działania dostępnościowe
- jak zainteresować ofertą, promować i reklamować działania oraz jak prowadzić działania marketingowe

Oczywiście nie zabrakło szczegółowych, czasem technicznych odpowiedzi dotyczących bardziej specyficznych działań/wiedzy, ale główne trendy pokrywają się z kategoriami wspomnianymi powyżej. Odpowiedzi twórców/artystów w tym pytaniu również były zróżnicowane. Kategorie, w które się wpisywały, to m.in. następujące potrzeby:

- różne formy finansowania (szczególnie często padała informacja o potrzebie pogłębienia wiedzy dot. grantów, ale także potrzeba zdobycia wiedzy i umiejętności, które pozwolą się od grantów uniezależnić)
- różne formy promowania własnej twórczości, tworzenia oferty sprzedażowej, działania marketingowe i promocyjne
- techniczne warsztaty/szkolenia rozwijające umiejętności w konkretnych dziedzinach sztuki (np. malarstwo)

Umiejętności i kompetencje pracowników

Kolejne pytanie dotyczyło kompetencji i umiejętności, które mogłyby się przydać pracownikom instytucji, podmiotów sektora kultury.

Pracownicy sektora zaznaczali bardzo różnorodne odpowiedzi z proponowanej listy. Najbardziej znaczące, pojawiające się najczęściej wskazania to: pozyskiwanie środków/sponsorów (126 wskazań), PR/działania związane z budowaniem wizerunku instytucji

(108 wskazań), diagnozowanie potrzeb społeczności lokalnej (96 wskazań), współpraca w zespole (88 wskazań), tworzenie strategii (87 wskazań), budowanie publiczności (82 wskazania), wymyślanie nowych działań i tworzenie partnerstw (obie odpowiedzi 81 wskazań).

Twórcy zostali zapytani o kompetencje i umiejętności, które są przydatne, biorąc pod uwagę ich rozwój zawodowy. W odpowiedziach dominowała umiejętność pozyskiwania środków/zdobywania sponsorów (39 wskazań). Poza tą odpowiedzią często wybierane były także: tworzenie partnerstw krajowych i międzynarodowych (27 wskazań), promocja i marketing (25 wskazań), budowanie publiczności – audience development (24 wskazania).

Trudności

Respondenci zostali także zapytani o to, czy mają trudności z wykonywaniem zadań w pracy. W przypadku ankiety dla szeroko rozumianego sektora kultury odpowiedzi rozłożyły się następująco – 68,8% nie ma trudności, 31,2% ma trudności.

Jako przyczyny trudności respondenci wymieniali: brak wystarczających finansów na realizację zaplanowanych działań (49 wskazań), ograniczenia proceduralne (37 wskazań), brak odpowiednich narzędzi pracy (31 wskazań), brak odpowiedniego wsparcia ze strony przełożonego (26 wskazań) i brak motywacji (22 wskazania). To najczęstsze wskazania w kategorii powodów trudności.

Wśród ankietowanych twórców wyniki dotyczące pytania o trudności rozłożyły się podobnie jak w przypadku organizatorów. Brak trudności z wykonywaniem pracy zadeklarowało 56,9% respondentów, a występowanie trudności – 43,1%.

Jako źródło trudności twórcy wymieniali: brak wystarczających finansów na realizację zaplanowanych działań (25 wskazań), brak odpowiedniego wsparcia ze strony przełożonego (11 wskazań), brak motywacji (9 wskazań). Problemy finansowe są jednakże trudnością, która zdecydowanie plasuje się na pierwszym miejscu – jest najczęściej wskazywaną przez twórców.

Respondenci zostali także zapytani, jak radzą sobie z trudnościami. Jeśli chodzi o odpowiedzi – zarówno pracownicy sektora kultury, jak i twórcy często odpowiadali, że radzą sobie „ledwo”, „jakoś”, ale podkreślali także własne umiejętności w zakresie dostosowywania się do trudnych warunków, szukania alternatywnych rozwiązań czy „zaciśnięcia zębów”. Respondenci podkreślali, że doszkalają się, szukają wiadomości czy wiedzy, która pomoże im radzić sobie z problemami. Nie zabrakło słów podkreślających trudności, wypalenie zawodowe, brak życia prywatnego, pracowanie po godzinach.

Formy szkoleniowe/rozwojowe

Kulturalnicy pytani o formy szkoleniowe, jakie są dla nich interesujące, wybierali najczęściej: działania warsztatowe (140 wskazań), spotkania praktyków umożliwiające wymianę informacji (117 wskazań), wizyty studyjne (96 wskazań).

Mniej popularne były szkolenia offline (75 wskazań) i online (64 wskazania), a także wykłady (55 wskazań) oraz job shadowing (50 wskazań) czy tutoring (39 wskazań).

W przypadku twórców – odpowiedzi były zbliżone. Najczęściej wymieniane były: działania warsztatowe (39 wskazań), spotkania praktyków umożliwiające wymianę informacji (24 wskazania), job shadowing (19 wskazań), wizyty studyjne (18 wskazań).

Mniej popularne odpowiedzi to: wykłady (16 wskazań), szkolenia online (15 wskazań) oraz szkolenia offline (11 wskazań).

Zachęta do wzięcia udziału w Kongresie

Respondenci zostali także zapytani o to, co zachęciłoby ich do udziału w kongresie dla sektora kultury i sektora kreatywnego. Najpopularniejsze wśród organizatorów odpowiedzi rozkładały się w następujący sposób: możliwość wzięcia udziału w szkoleniach/warsztatach (152 wskazania), możliwość wysłuchania ciekawych wykładów (138 wskazań), możliwość nawiązywania partnerstw, poznania potencjalnych współpracowników (130 wskazań), bezpłatny wstęp (100 wskazań).

Twórcy odpowiadali podobnie – dla nich najbardziej zachęcające są: możliwość wzięcia udziału w szkoleniach/warsztatach (36 wskazań), możliwość nawiązywania partnerstw, poznania potencjalnych współpracowników (26 wskazań), możliwość prezentacji własnej twórczości/własnych doświadczeń w wybranej formie (25 wskazań), bezpłatny wstęp (24 wskazania).

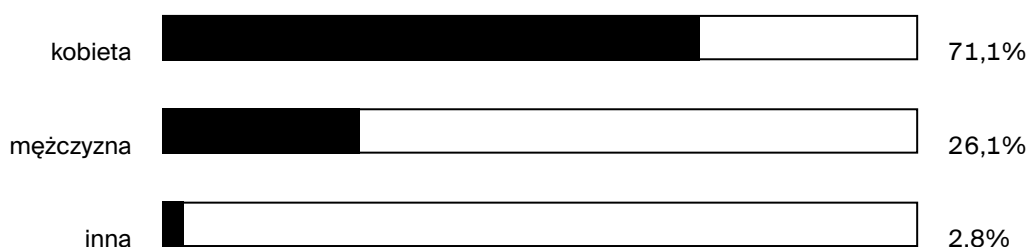
Dane metryczkowe

Respondenci udzielali także informacji o charakterze danych metryczkowych.

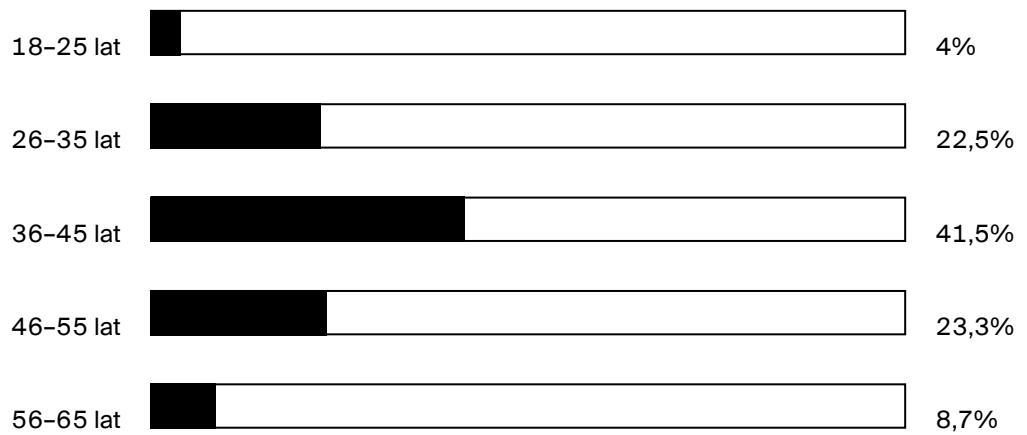
Rozkład odpowiedzi był następujący:

sektor kultury (253 odpowiedzi)

płeć

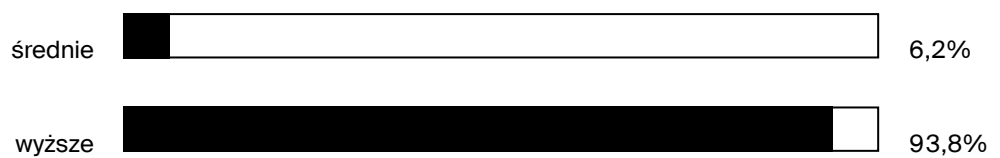
wiek

miejsce zamieszkania (liczba mieszkańców)

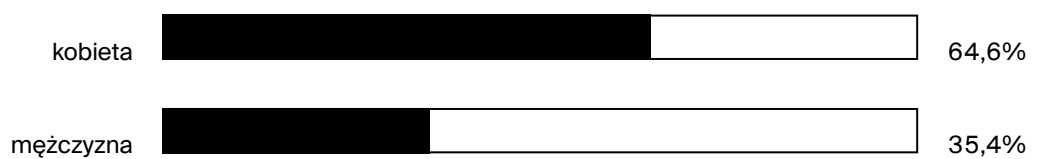

wykształcenie

twórcy (65 odpowiedzi)

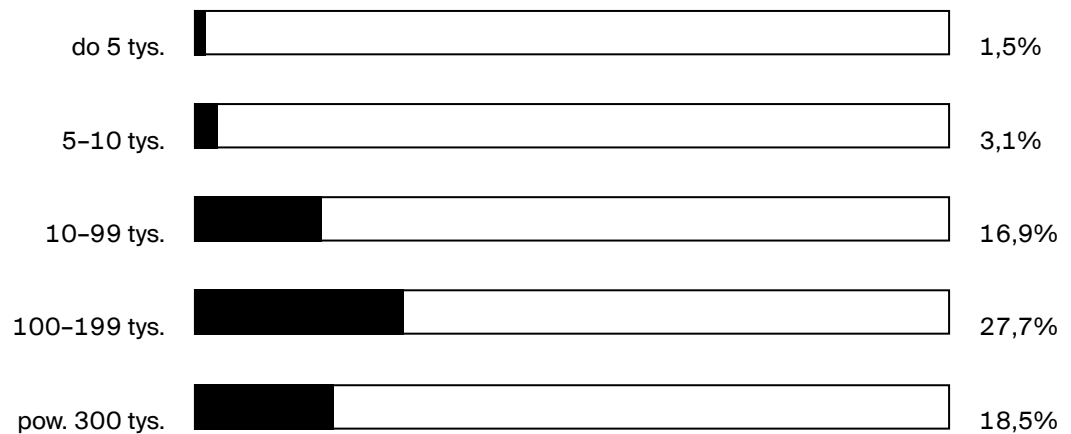
płeć

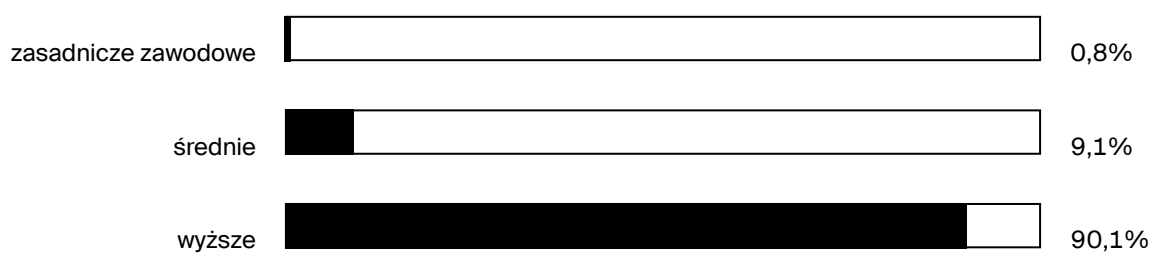
wiek

miejsce zamieszkania (liczba mieszkańców)

wykształcenie

charakter pracy zawodowej (dot. twórców)

**KTW_
GZM_
2029**

autorka: Hanna Kostrzevska
korekta: Aneta Iwan
projekt: Anna Kaleta
maj 2023

Zrealizowano z udziałem środków finansowych z budżetu
Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.